

Korreksjon.

Nr. 21 er av forfatteren Allan Werle korrigert: Svart konge på d7 skal plaseres på c7.

Løsninger på studier i nr. 3.

Nr. 22. (Teodoru) 1. Tg2†, Kh3! 2. Tg7, Ta2†. 3. Ke3!!; Te2†. 4. Kd4, Te4†!. 5. Kc5!, Te5†. 6. Kb6!, Te6. 7. Txh7, Kg2. 8. Tg7†, Kh3!. 9. h7, Txc6†. 10. Ka5!, Ta6†. 11. Kxb4!, Th6. 12. Lh2! og vinner.

Nr. 23. (Fisher) 1. a5!, h3. 2. axb6, h2. 3. b7, h1D. 4. Kc7!, Dh2†. 5. Kc8, Dh3†. 6. Kb8!, Dxb3. 7. Ka7, a5. 8. b8D, remis.

6. Kc7? taper etter Dxb3. 7. b8D, Dxc4†. 8. Kd7, De6†. Svart får droningbytte og vinner på a-bonden. På 4 —, Dh7† må hvit fortsette med 5. Kb8! for ikke å tape. Hvis 5. Kc8? så Ke6!. 6. Kb8, Kd6. 7. Ka8, Dh1. 8. Ka7, Dg1†. 9. Ka8, Dg2. 10. Ka7, Df2†. 11. Ka8, Df3. 12. Ka7, Dxb3. 13. b8D, Dxb8†. 14. Kxb8, a5.. 15. Kb7, Kc5 og svart vinner.

1. —, bxa5 fører til 2. c5, h3. 3. c6, h2. 4. c7, h1D. 5. c8D, Dd1†. 6. Kc7, Dc2†. 7. Kd7, Dd3. 8. Kc7!, Dc3†. 9. Kd7 og svart kan ikke vinne.

Ikke her 8. Ke8?? for Dxb3!. 9. Dxa6†(?), De6†, og svart vinner.

Landskampen Danmark-Norge

skal spilles 25 og 26 mai i Håndverkeren, Oslo. Den 25. begynner kampen kl. 17 og den 26. kl. 16.

Keres seiret i Budapest.

I turneringen til minne om den avdøde stormester Maroczy deltok bla. de fem første i det siste sovjet-russiske mesterskap. Ståhlberg laget sensasjon ved å slå disse fem med 3—2. Keres viste seg igjen som den sterkeste spiller og vant med 12,5 av 17 oppnåelig. Geller fikk 12. Verdensmester Botwinnik, Smyslow og Ståhlberg delte 3.—5. plass med 11.

Najdorf og Reshevsky

delte 1—2 pr. i en stor turnering i Havanna, Cuba med 18,5 av 22 oppnåelig. Gliforic ble nr. 3 med 17. Eliskases og Evans 16. Rossolimo 14,5.

Tsjekkeren Jan Foltys

intern. mester, døde 11. mars 43 år gammel. Ved å bli nr. 5 i Marienbad i fjor hadde han kvalifisert seg til Fides turnering i Stockholm i høst.

Correspondence Chess League of America

innbyr norske spillere til en turnering i Tampa, Florida, 12.—26. juli.

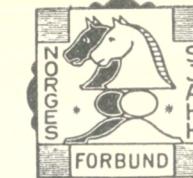
Norges sjakkforbund, Oslo. — Postgirokonto nr. 124 74.

Formann: B. Eckblad, Josefinegt. 21, Oslo.

Kasserer: Kr. Skaug, Realbanken, Oslo.

Sekretær: G. Vinje, Freidigveien 16, Nordstrandshøgda.

Centraltrykkeriet — Drammen

Norsk Sjakkblad

Nr. 4

April 1952

24. årgang

Bykamp Sandefjord—Stavanger

Johannes Austbø
Stavanger

Trygve Nalum
Sandefjord

NORGES SJAKKFORBUNDS

kongress med landsturnering holdes i Skien i tiden 5.—13. juli.

NORSK SJAKKBLAD

Postadresse: DRAMMEN.

Utgitt av Norges sjakkforbund.

Ansvarlig redaktør:
OLAV AVITSLAND.

Tlf. 2257 — DRAMMEN.

Postgirokonto: 461 11.

ABONNEMENTSPRIS kr. 5,- pr.
år. Abonnement tegnes på alle
poststeder i de nordiske land,
samt i de andre land som har
abonnementstjeneste med Nor-
ge.

Radiokamp England—Norge

Radiosjakkampen som skulle ha begynt 8. februar, men ble utsatt p. g. a. den engelske konges død, begynte 14. mars. Av praktiske grunner var de 4 første trekkene spilt på forhånd, og det ble nå i radioen spilt 2 halvtrekk på 2 1/2 minutters betenkningstid. Programmet ble ledet av Hartvig Kiran i Norsk riks-kringkasting og H. C. Riddell i BBC.

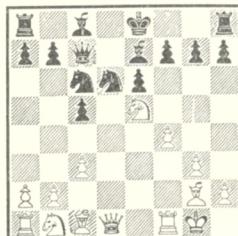
Barda tapte loddtrekningen i år også.

Åpningen ble sensasjonell, for Klein kom med et overraskende åpningsspill. Dette vil selvsagt gjøre kampen enda mer spennende. — Det skal bli interessant å se hva de store teoretikere mener om Kleins åpning.

Hvit: Ernest Klein, England.

Svart: Olaf Barda, Norge.

1. g2—g3, d7—d5. 2. Lf1—g2, Sg8—f6. 3. f2—f4, c7—c5. 4. Sg1—f3, Sb8—c6. 5. c2—c3, e7—e6. 6. d2—d3, Dd8—c7. 7. 0—0, Lf8—e7. 8. e2—e4, d5xe4. 9. d3xe4, Sf6xe4. 10. Sf3—e5, Se4—d6.

Abonnement på Norsk sjakkblad
i Sverige mottas av Sveriges schackförbunds förlag, Kungsträdgårdsgatan 16, Stockholm. Prisen er kr. 4,00 pr. år, og beløpet kan betales inn på **postgiro 3501**.

Ny sjakklubb.

Alen sjakklubb er innmeldt i forbundet.

Meddelelse til klubbene.

Nr. 5 av Norsk sjakkblad utkommer ca. 15. mai, så blir det ikke noe nytt nr. før etter sommerferien, ca. 1. september.

Kommisjonærer.

Norsk sjakkblad ønsker å ansette kommuniserer på de steder hvor det ikke er sjakkklubber

Gode provisjonsbetingelser

Norsk sjakkblad — Drammen

Bykamp Sandefjord—Stavanger

Vi har i vinter hatt en meget interessant sjakkamp gående mellom Stavanger og Sandefjord. Sandefj. var representert av fjarårets bymester, Trygve Nalum, Caissa, og Stavanger av den kjente spiller — Johs Austbø. Partiet ble formidlet gjennom «Stavanger Aftenblad» og «Vestfold».

Partiet har vært gjenstand for en enorm interesse og har sikkert vært til berikelse for sjakklivet i Sandefjord. Vi gir både «Stavanger Aftenblad» og «Vestfold» vår honnør for den måten de har publisert partiet fra dag til dag, med diverse kommentarer fra begge byene. Det ble et langsgiktig oppgjør. Det framgår ellers av Austbø's kommentarer at partiet kunne vært oppgitt tidligere. Men vi her i Sandefjord er ellers meget takknemlig fordi han «holdt ut», for med sitt eminente forsvarsspill gjorde han det interessant, og han påviste at så lenge det er «liv» er det håp.

Dronninggambit.

Trygve Nalum

Sandefjord

Johs. Austbø

Stavanger

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sc3, Sf6. 4. Lg5, Le7. 5. e3, 0—0. 6. Sf3, h6.

Svarts to siste trekk fører partiet inn i «Tartakowervarianten» av dronninggambit. — Varianten blir sjeldent brukt.

7. Lh4, b6. 8. cxd5,

Svart truer med å få en sterk løperdiagonal a8—h1. Hvit vil hindre dette ved å blokkere diagonalen ved feltet d5.

8. —, Sxd5. 9. Lxe7, Dxe7.

Slår svart tilbake med springeren holder han diagonalen åpen, men hvit får utviklingsforsprang og godt spill.

10. Sxd5, exd5.

Diagonalen er blokert, men det krevede utbytning, og åpningen får et nervøst preg.

11. Ld3,

C. Haave regnet dette trekk som svakt, men løperen fikk fra denne plass en betydelig andel i likvideringen av svarts bondemajoritet på dronningfløyen som kunne blitt farlig for hvit.

11. —, Le6. 12. 0—0, c5. 13. b3,

Stopper svarts framrykking foreløbig, da svart taper kvalitet etter (13 c4. 14. bxc, dxc)

13. —, a5. (Tempotap) 14. Tel,
Forbereder oppklaringen på dronningfløyen.

14. —, Sc6. 15. e4, Sb4. 16. exd5,
Sxd5. 17. Lf5,

Hensikten med trekket er å gi svart en isolert bonde på e-linjen etter løperbytte. — Imidlertid fikk svart til gjengjeld et kraftig angrep på grunn av åpningen av f-linjen. Trekket er derfor dårlig.

17. —, Df6. 18. Lxe6, fxe6. 19. dxc5,
Sf4.

Det var vel bedre å slå igjen bonden straks da hvits c-bonde nå blir en sterk trussel i tilfelle hvit skulle oppnå utbytning og avklaring på konge-fløyen.

20. Dd4, Dg6. 21. g3, Sh3. 22. Kg2,
Dh5.

Hvis svart trekker 22 —, Sf4, kan hvit for å unngå remis ta sjansen

på Kf1. Svart beholder et sterkt angrep, men avgjørelsen er uviss.

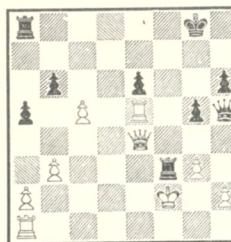
23. Te5, g5.

Svarts dronning har ikke gode tilfluktsfelter. Det beste var vel derfor Dxf3. Tekst-trekket gir hvit anledning til etterhvert å overta angrepet på grunn av svarts blottede kongestilling.

24. De4, Sxf2.

Det truet g4 med offiserstap. — Svarts dronning står trangt, og tekst-trekket er eneste mulighet. Det innebærer også en lumsk trussel som dog strander på hvits 26. trekk.

25. Kxf2, Txf3.

26. Kg1,

Avgjørende. Nå er partiet tapt for svart.

26. —, Td8. 27. Txe6, g4. 28. Te5, Df7. 29. Dxg4, Kh8. 30. Dh4, Df8. 31. Te6,

I gleden over sin gode stilling var hvit uoppmerksom og trodde at partiet med dette trekk kunne avgjøres hurtig. Men det var nok ikke så lett. Svarts 32 trekk gjorde det nødvendig å bytte dronninger og å gå inn i et langt sluttspill. 31. Te8 var det beste.

31. —, Dxc5. 32. Kh1, Dd5. 33. Dxh6, Kg8. 34. Tg6, Kf7. 35. Dg7, Ke8. 36. Dg8, Ke7. 37. Dxd5, Txd5. 38. Kg2 (svart må ikke få anledning til å besette annen rad), Te3.

39. h4, Kf7. 40. Tg4, Td2. 41. Kh3, Tf3. 42. Ta4,

Tåret på a1 har ført en passiv tilværelse hittil og lengter etter å få komme med i spillet, men først må bonden på a2 beskyttes.

42. —, Tf2. 43. Tc1, Tf6.

Slår svart a-bonden, bytter hvit ut det ene tåret og erobrer svarts b-bonde.

44. Tcc4, Kg6. 45. b4, axb4. 46. Tcx b4, Kh6. 47. Ta6, Td6. 48. Tb3, Tc6.

Svarts tårn er bundet til garderingen av bonden, og hvit kan begynne marsjen med bøndene.

49. g4, Tfe6. 50. h5, Kg5. 51. Tb5, oppgitt.

Hvit vant på defensiv taktikk idet svart tok for store sjanser på det tilsynelatende løfterike angrep, og tapte.

Anm. av Trygve Nalum.

— — —

Johs. Austbø's kommentarer:

— Nalums spill har vært rolig, solid og meget sundt. Han har ikke tatt unødige sjanser, men spillte sikkert og oppnådde en fortjent seier.

Nalums beste trekk var tårn til e1 dronning til d4, tårn til e5 og konge til g1. Svart tok en del risikable sjanser, f. eks. a5 og g5, som ikke lønner seg i et parti med så lang betenkningstid. Det kan gå an over sjakkbordet, og det kan også gjøre partiet interessant.

Etter feiltrekket g7 til g5 var partiet teoretisk tapt for meg. Men det var morsomt allikevel, og jeg vil gjerne takke Nalum for spillet, sier Johannes Austbø til slutt.

— — —

Forøvrig pågår nå Sandefjord-

Oppgaven i nr. 3 er den såkalte «Blackburne-felle». Det er mange spillere som er falt i den i tidens løp. Poenget ved denne kombinasjonen er at svarts trange kongestilling gir hvit anledning til å gå til et angrep, som skaffer hvit stor posisjonsfordel. Nå skal vi se hvorledes det går når Sxe5. 7. Sxe5, Lxd1. 8. Lxf7†, Ke7. 9. Sd5† matt. Partiet er tapt for svart, selv om han ikke slår dronningen, f. eks. 7. —, dxe5. 8. Dxg4.

Kombinasjoner i sjakk.

Når vi etter ca. 8 trekk er ferdig med oppmarsjen (åpningen) kommer vi over i spillet neste fase (midtspillet). Nå skal kamphandlingene begynne. Derfor gjelder det å stå godt rustet etter åpningen, så motparten ikke får anledning til å erobre viktige sentrumsfelter. **Godt åpnet — halvt vunnet.** Men skal vi tilslutt kunne bringe seieren iland, må vi nå kunne utnytte det gode grunnlaget som ble lagt i åpningen. Det gjelder å skaffe seg avgjørende fordeler til sluttspillet. En nybegynner vil som regel bare tenke på å gjøre motstanderen matt så hurtig som mulig, men en sjakkspiller

mesterskapet med 40 spillere. I kl. A som spilles i 2 gr., har Nalum vunnet sin gruppe.

Johs. Tjærandsen.

må ikke ha så store planer så tidlig i spillet — han må først bare tenke på å vinne små stillingsfordeler. Husk at mange bekker små, gjør en stor å. Vi må tenke på å lage kombinasjoner for å prøve å vinne fordeler. Grunnlaget for å kunne lage en kombinasjon er en god utvikling, for det må samarbeide til mellom brikkene. I midtspillet har kombinasjonene sin blomstringstid. I åpningen forekommer det sjeldent kombinasjoner, fordi det da er for få brikker utviklet, og i sluttspillet er det som regel for få brikker til å samarbeide.

Å få idéen til kombinasjoner hører til det vanskeligste i sjakk. Det forstes å kunne forstå en stilling.

Vi skal med eksempler vise nybegynneren hvorledes han skal lære seg til å få øye på en kombinasjon.

Vi skal ikke ha spilt lenge før vi har lært at **feltene f7 (f2), h7 (h2) og g7 (g2)** er serlig utsatt for offer-kombinasjoner.

Det er fordi kongen ofte er i nærværet av disse felter. Det typiske offer på h7 (h2) er løperoffer etterfulgt av et mattangrep utført av dronning og springer.

Så skal De få en oppgave å løse til neste gang.

Følgende stilling framkom etter trekkene: 1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sc3, Sf6, 4. Lg5, Sbd7.

Forts. side 54.

Råd og vink

PARTIER

Redaktør: Olaf Barda, Boks 42 21, Oslo

Orginalpartier med eller uten anmerkninger, mottas med takknemlighet. Særlig interesse har partier fra de siste aktuelle turneringer.

Nr. 96. Dronninggambit.

Turneringen i Hastings 1952.

Gligoric — Abrahams

1. d4, d5. 2. c4,e6. 3. Sc3,c6. 4. Sf3,-dxc4. 5. a4,Lb4. 6. e3,b5. 7. Ld2,a5. 8. axb5, Lxc3. 9. Lxc3,cxb5. 10 b3,Lb7. 11. bxc4,b4. 12. Lb2,Sf6. 13. Ld3,Se4. 14. Da4†,Kf8. 15. Dc2,f5. 16 o-o,Sd7. 17. d5,Sdc5. 18. Sd4,exd5. 19 f3, Sg5. 20 cxd5,Sxd3. 21. Dxd3,Dxd5. 22. e4,-Dd6. 23. exf5,La6. 24. Dd2,h6. 25. Se6, Ke7. 26. Dxd6†,Kxd6. 27. Tfd1†,Ke7. 28. Sc7,Ta7. 29. Sd5†,Kf7. 30. Txa5,-Td8. 31. h4,Sh7. 32.Td4,Ta8. 33. Txb4, Ld3. 34. Tb7†, Ke8. 35. Sc7† oppgitt.

Nr. 97 Spansk.

I en internasjonal turnering i Luzern, Sveits, med fransk, italiensk, tysk og sveitsisk deltagelse

Forts. fra side 53.

Kan hvit vinne en bonde ved å spille 5. cxd5, exd5. 6. Sxd5?

seiret Unzicker, Tyskland foran Grob, Sveits og Paoli, Italia.

Unzicker — Morel.

1. e4,e5. 2. Sf3,Sc6. 3. Lb5,a6. 4. La4,Sf6. 5. o-o,Le7. 6. Tel,b5. 7. Lb3, o-o. 8. d3,d6. 9. c3,Lg4. 10. Sbd2,Sa5. 11. Lc2,c5. 12. Sfl,Sc6. 13. h3,Ld7. 14. Se3,Dc8. 15. d4,exd4. 16. cxd4,cxd4. 17. Sxd4,Sxd4. 18. Dxd4,Dc5. 19. Dd3, Tac8. 20. Ld2, Le6. 21. Lc3, Dh5. 22. Sf5,Tfe8. 23. Sxe7†, Txe7. 24. Dxd6, Tec7. 25. Lb3,Lxb3. 26. axb3,Tc6. 27. Dd4, Se8. 28. Te3, Tg6. 29. Dd7, Ta8. 30. Td3,De2. 31. Tael,Dc2? 32. Td2,-Dxb3. 33. Db7! oppgitt.

Nr. 98 Hollandsk forsvar.

Fra den tsjekkiske semifinalen, Praha sone A.

Vasek — Steiner.

1. Sf3,f5 2. c4, Sf6. 3. d4,e6. 4. a3, Le7 5. Sc3, 0-0 6. Dc2, d5. 7. e3,c6. 8. Ld3,Se4. 9. 0-0,Sd7. 10. b3, De8. 11. Se2,Ld6. 12. Sf4,g5. 13. Lxe4,Lxf4. 14. Ld3,g4. 15. exf4,gxf3. 16. g3,Dh5. 17. Tf6,Sf6. 18. Lfl,Tf7. 19. Ta2,Ld7. 20. Ddl,Tg7. 21. h3,Se4. 22. Kh2,Sc3. 23. Dc2,,Sxa2. 24. Dxa2,Tf8. 25. Te3,c5. 26. Dd2,Tf6. 27. dxc5,Th6. 28. a4,T7g6 29. cxd5,Dxh3†. 30. Lxh3,Txh3†. 31. Kgl, Tgh6. 32. Oppgitt.

Nr. 99 Dronninggambit.

I det ungarske mesterskapet 1951 deltok det 22 mann i toppklassen.

Mesterskapet ble vunnet av Barcza uten tap og 1,5 p. foran stormester Szabo. Barcza's stil regnes for å være tørr og fantasiløs, men han er en meget stor kjenner av åpnings-teorien og unngår omhyggelig å blotstille svake punkter. Hans valgspråk synes å være «bedre en remis i hånden en 10 vinster på taket».

Barcza — Gereben

1. Sf3,d5. 2. b3,c5. 3. e3,Sc6. 4. Lb2, Lg4. 5. h3,Lh5. 6. Lb5,f6. 7. c4,e5. 8. cxd5,Dxd5. 9. Sc3, Dd8. 10. 0-0,Se7. 11. d4, cxd4. 12. exd4, exd4. 13. Se4, Dd5. 14. Dxd4,Lxf3. 15. Dxd5,Sxd5. 16. gxf3, 0-0-0. 17. Tfc1,Kc7. 18. a3,-Sf4. 19. Tc3,Kb6. 20. Lf1,Le7. 27. Tc2, Sd3. 22. Lc3, Sce5. 23. Sd2, Lc5. 24. f4,Sg6. 25. Sc4†,Kc7. 26. Sb2, Sxb2. 27. Lxb2,Kb6. 28. Tel,Sxf4. 29. Te4,g5. 30. b4,Lxf2†. 31. Kxf2,Sd3†. 32. Ke3, oppgitt.

Nr. 100 Hollandsk.

En internasjonal turnering i Uruguay des. 1951 ble vunnet av E. Eliskases, som nå er argentinsk borger, fulgt av Spaniamesteren Roman Toran, den Chilenske mester R. Letelier og E. German, Brasiliens mester.

Eliskases — Letelier.

1. Sf3,e6. 2. d4,f5. 3. g3,Sf6. 4. Lg2, Le7. 5. 0-0, 0-0. 6. c4,d6. 7. Sc3,c6. 8. Dc2,Sbd7. 9. Td1,De8. 10. d5,Sb6. 11. dxe6,Lxe6. 12. b3,Dh5. 13. a4,a5. 14. La3,Sc8. 15. e3,Ld7. 16. Se2,g5. 17. Sed4,Se8. 18. Sd2,Tf6. 19. Sf1,Sc7. 20. f4,h6. 21. Td2,Df7. 22. Lb2,g4. 23. Tad1,h5. 24. e4,fxe4. 25. Lxe4,Se8. 26. Se3,Sg7. 27. Te2,Ld8. 28. c5, dxc5. 29. Sdf5,Sxf5. 30. Lxf5,Sb6. 31. Lxf6,

Lxf6. 32. Dxc5,Lxf5. 33. Dxb6,Le6. 34. Td3,Dh7. 35. Ted2,De4. 36. Dc5,Te8. 37. Dxh5,Lc8. 38. f5,Ld4. 39. Dg5†,Kf8. 40. Txd4, oppgitt.

Nr. 101 Dronninggambit.

Fra klubbmesterskapet i Torshov sjakklubb.

H. Hilleveg — H. Oddsjø.

1. d4,d5. 2. c4,c6. 3. Sc3,Sf6. 4. Lg5, Le7. 5. e3,Sbd7. 6. Sf3,0-0. 7. Tc1,dxc4, 8. Lxc4,c6. 9. 0-0,Sd5. 10. Lxe7,Dxe7. 11. Se4,h6. 12. Ld3,f5. 13. Sc5,Sd5f6. 14. Sh4,Kh7. 15. Sxe6,g6. 16. Sxf8†,Dxf8. 17. f4,Se4. 18. Lxe4,fxe4. 19. f5,gxf5. 20. Sxf5,Sf6. 21. Tc5,Le6. 22. Te5,Te8. 23. Sd6,Te7. 24. Sxe4, oppgitt.

Nr. 102 Dronninggambit.

Fra det Jugoslaviske mesterskap.

Rabar — Bajec.

1. c4,Sf6. 2. d4,e6. 3. Sc3,d5. 4. Lg5, Le7. 5. e3, 0-0. 6. Tc1,Sdb7. 7. Sf3,c6. 8. Ld3,dxc4. 9. Lxc4,Sd5. 10. Lxe7, Dxe7. 11. 0-0,Sxc3. 12. Txc3,e5. 13. Lb3,Te8. 14. Dbl(?),exd4. 15. exd4, Sf8. 16. Tel,Le6. 17. Tce3,Ted8. (På Tad8. 18. d5!,cxd5. 19. La4,Sd7. 20. Se5). 18. Df5!,Dc7? 19. Txe6!,fxe6. 20. Txe6,Kh8. 21. Sg5,Txd4. 22. Sf7†, Kg8. 23. Sd8!!,Sxe6. 24. Lxe6†, oppgitt. (Anm. etter Rabar).

Norsk sjakkblad.

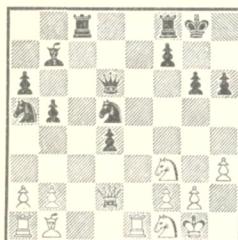
De kan få
årgang 1950 for kr. 2,00
årgang 1951 for kr. 4,00
Beløpet kan sendes i fri-
merker.

SLUTTSPILL

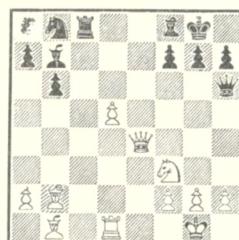

Nr. 1. Keres (trekker).

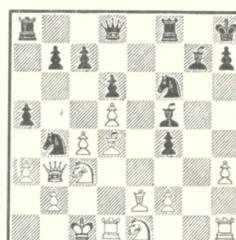

Geller.

Nr. 2. Tajmanow. Nr. 3. Simagin (trekker).

Keres (trekker).

Moisejev.

Fra Sovjet-russiske mesterskap 1951.

Nr. 1. Hvits trekk var 22. Dd3-d2 og truer Dxh6 etterfulgt av Sg5, samt Dxa5, men denne dobbelttrussel parerte Keres med et elegant springeroffer, som hvit er tvunget til å motta, da svart ellers får avgjørende posisjonell overvekt. Hvit måtte ha spilt 22. Dd3xd4, men svart står likevel posisjonelt overlegen. 22 — Sf4! (Truer Lxf3 etterfulgt av Sxh3†, og Sa5 truer med å delta i angrepet over c4). 23. Dxa5,Lxf3. 24. gxf3,Sxh3†. 25. Kg2,Sf4†. 26. Kgl, Sh3†. 27. Kg2,Sf4†. 28. Kgl,Dd5!. 29. Sg3 (På Le4,Dg5†. 30. Sg3,Dh4 og vinner), d3! (På Dxf3? 30. Le4!). 30. Se4,Df5. 31. Db4,Tfe8!. 32. oppgitt.

Surt og Søtt

Før vi legger hand på verke' vil jeg høfligst kun bemerke: Ikke foreta «blokade», heller indskrænk din facade! Vil du vise du er kjæk, gjør da nogen «springertræk». Hvis at bena sku' blir trætte, faa da «løperne» av brette!

Han, som her en kork oprækker, gir os gjerne en «avdækker». Han, som klapper en på ryggen, bør først melde «schak», den styggen! Hun, hvis kavaler er fræk, bør helst sie: Fra mig «træk!» Synes hun at han generer, er det bedst at hun «rokerer».

Nr. 2. 23. Sg5!,Ld6. (På g6?. 24. Sxf7!). 24. h4,Sd7. 25. Df5,Sf6. 26. Lxf6,gxf6. 27. Sxf7!! (På Kxf7. 28. Dd7†, Dc1. 28. Dxf7†,Kf8. 29. Sxd6!, Dxd1†. 30. Kh2, Dxd5. (Lxd5. 31. Sx c8). 31. Sxb7, De5†. 32. g3,Tc7. 33. Dh8†,,Kf7. 34. h5!,Txh7. 35. Dh7†, Ke6. 36. Dxb7,Dxh5†. 37. Kg2 oppgitt.

Nr. 3. 18. e5!!. 19. Lxf6,Dxf6. 20. axb4, axb4. 21. Sb5,Tal†. 22. Kd2,f3!!. 23. Sc2. (På Txal,Lh6†. 24. Kd1,fxe2†.

Dette er en liten smakbit på hva bergenserne kunne prestere i «gam-

le dager». I 1926 arrangerte Bergens sjakklubb sitt første — og sikkert også Norges første — sjakkneval, som ble meget vellykket. Den utmerkede prolog som vi gjengir et par vers av, var J. Bruun-Hansen mester for.

Ja, bergenserne kunne også lage rekordarrangement. Således laget Bergens sjakklubb sammen med «Bergens Tidende» i 1925 en kjempematch med 374 spillere. 187 «organiserte» spilte mot et tilsvarende antall medlemmer fra sjakklubbene i Bergen og omegn. Kampen ble spilt i Turnhallen, som var fyllt til trengsel, ca. 2000 tilskuere, og matchen ble åpnet av byens borgermester.

Ute og hjemme

Grønlia sjakklubb har på årsmøtet gjenvalet Per Sunde til formann. Johs. F. Johansen (sekr.) og J. Aas (kasserer).

Klubben består nå av ca. 35 aktive medlemmer oppdelt i 3 kl. Det spilles høst- og vårturer. Halvparten av medlemmene deltok i Strømmens jubileumsturnering med

bra resultat. Et medlem, Reidar Andersen, deltok i Norgesmesterskapet i fjor og tok 1. pr. i sin gr. i kl. B. Sannsynligvis kommer flere av medlemmene til å delta i Skien i år.

Kristiansund sjakklubb har av komiteen for Hermann Fishers minnefond ved Ottar Glærum fått kr. 150,— til pokaler.

Posten sjakklubb i Oslo møtte i slutten av februar på hjemmebane et svensk 10-mannslag fra Postenschackklub i Stockholm. Resultatet ble en knepen seier for svenskene, 6—4. I fjor ble resultatet uavgjort.

Etter kampen arrangerte de norske verter en stilig fest, hvor spillerne hygget seg sammen til ut i de små timer.

Israel. Under ledelse av den internasjonale mester Czerniak skal det nå innføres sjakkundervisning i skolene. I Jerusalem er det dannet sirkler fra 6 skoler med 200 medlemmer. Det er også sjakkundervisning i radioen under ledelse av Czerniak.

STÅHLBERGS TURNERINGSBØKER

Vi mottar bestilling på de på Sveriges schackförbunds forlag utkomne turneringsböcker fra:

Saltsjöbaden 1948 . . . . . kr. 31,00

Budapest 1950, samt omkampen Boleslavsky —

Bronstein . . . . . kr. 23,00

Ved forskuddsbetaling sendes böckene portofritt.

Norsk sjakkbok — **Drammen.**

PROBLEMISTEN

Originalbidrag og løsninger sendes redaktør: Bj. Blikeng, Frei-
veien III, Kristiansund N.

9. årgang.

— Originaloppgaver —

Nr. 702.

A. Piatesi og G. Mirri,
Italia.

Matt i 2 trekk

Nr. 705.

Tor Schorpen,
Kjelsås.

Matt i 3 trekk.

Korreksjoner:

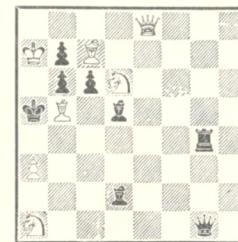
Nr. 666 er av forfatterne Zaldo og Seilberger korrigert slik: Ka6. Df8. Ta4. Lb8 og d7. Sd4 og f5. Be5, f3 og h2. — Kf4. Th6 og h8. Bg6, h4, h5 og h7. 1. Da3. Herman Olsen ønsker å tilføye en hvit bonde på e4 i sin nr. 692.

Løserfristen i løserturneringen

er som vanlig 1 måned. Løsninger og løsertabell står over.

Nr. 703.

Willy May, Tyskland.

Matt i 2 trekk

Nr. 704.

Tore Anderssen,
Sverige.

Matt i 2 trekk

Nr. 706.

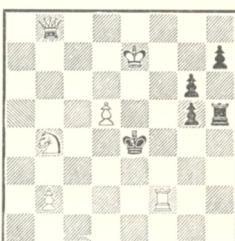
A. Tanielian, Bulgaria.

Matt i 3 trekk.

Nr. 707.

J. Grande, Overhalla.

Matt i 3 trekk.

Problemturneringer:

«The Weekly Times» arrangerer internasjonal 3 trekksturnering. Oppgaver sendes til «Gambit», «The Weekly Times», Flinders Street Melbourne, Australia. 3 premier. Dommer: A. Goldstein. Frist. 31. desember 1952.

Arbejdskak, Danmark, har helsesturneringer for 3 trekkere og halvårsturneringer for 2 trekkere. Sendinger til J. P. Toft, Broagergaade 8, København V.

Årsturneringen for 3 trekkere 1951

1. premie (nr. 625)

Alf O. Evang, Fjell-
hamar.

2. og 3. pr. delt nr. 674

Alf Myrhaug, Nanne-
stad.

2. og 3. premie delt

(nr. 637)

Bj. Blikeng, Kr.sund N.

Løsn.trekk: 1. Se4,
tr. 2. f6.

1. hedr. omtale
(nr. 657)

VI. Pachman, Tsjeko-
slovakia

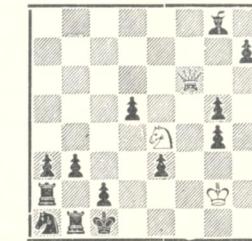

Løsn.trekk: 1. Kf8, tr.
2. Txd5.

Løsn.trekk: 1. Lc4,
tr. 2. Sb5.

2. hedr. omtale
(nr. 648)

Bo. Lindgren, Sverige

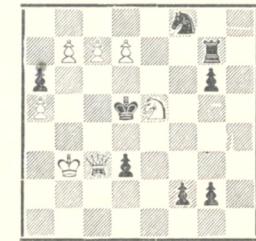

Løsn.trekk: 1. Sc3,
tr. 2. Dd4.

Løsn.trekk: 1. Dd3,
tr. Sf5†

3. hedr. omtale
(nr. 628)

M. Wrobel, Polen

Løsn.trekk: 1. Sg4,
tr. 2. De5†

Henri Rinck død

Den berømte studiemesteren Henri Rinck, Badalona, Spania døde 18. febr. 82 år gammel. Han var født i Lyon, Frankrike, men kom i ung alder til Spania.

Som navnet Loyd (amerikaneren Samuel Loyd 1841-1911) er kjent på problemkunstens område, så er Rinck's på studiekunstens område. Ved sine tallrike studier har Rinck vist oss hvor rikt sluttspillet er på

finesser. Sluttspillet spiller så stor rolle i våre dager, at den som mester det best, går som regel av med seieren i større turneringer. Derfor har Rinck bidratt til å øke spillestyrken med sine interessante og lærerike studier, samt har han gitt løserne den glede og hygge det er å løse disse vanskelige studier som han var mester for å lage.

Med Rinck's bortgang har sjakkverdenen mistet en av sine store sønner.

Kommentarer till kommentarer till kommentarer

Av J. Knöppel

Med anledning av Alf O. Evangs kommentarer i denna tidskrift till min här återgivna artikel «Ett omdiskuterat problem» ber under tecknad att något närmare få utveckla en del i denna artikel framlagda synpunkter. Men först borde jag kanske säga, att min artikel inte var menad som ett bestämt partitande för Rasch Nielsen i debatten om dennes dom i «Tidskrift för Schacks» ifrågavarande turnering. Tvärtom är jag mycket tveksam om, hur jag skulle ha avdömt denna turnering, ifall jag hade varit domare. Nej, min mening var att med detta konkreta fall som exempel visa, hur svårbedömt ett problem ibland kan vara, och därmed i någon mån bidraga till en allmänna förståelse för och uppskattning av domarnas ofta ganska otacksamma arbete.

I sina kommentarer framlägger E. först en del allmänna synpunkter på problemet problembedömning, som jag tror mig kunna sammanfatta så här: För det första, när det som i detta fall är frågan om en «fri» turnering, måste en domare döma allt efter sin art och t. ex. kunna uppskatta också problem, som inte passa in i något av temadefinitionernas många fack. Till detta vill jag endast uttala ett oreserverat instämmande.

Men för det andra, enligt E. är det ganska lätt att dra fram ett problems förtjänster och fel, varför det också borde vara ganska lätt för en domare att rättvist värdera det.

Dock — när problem i olika stilarter tävla med varandra, blir det ju frågan om helt olika slag av förtjänster och fel. Och här står nu en domare, som försöker bortse från varje personlig smak och vara absolut objektiv, inför uppgiften att väga dessa grundskilda förtjänster och fel mot varandra. Det är här domarens stora svårighet ligger, när det gäller «fria» turneringar, vilket E. inte synes ha uppmärksammat.

Kanske kan det här också vara på sin plats att peka på en väg ur denna svårighet. Om domaren inte vill bedöma problemen rent intuitivt och därmed riskera att bli sin personliga smaks fånge, har han som det synes mig ingen annan möjlighet än att jämföra varje problem med det bästa, som gjorts inom just detta problems stilart, och på så sätt få åtminstone någon uppfattning om dess absoluta värde. Sedan han på detta sätt värdesatt varje problem för sig, kan han jämföra också problem av olika slag med varandra. Det ligger ju i sakens natur, att domaren vid nämnda jämförelse med ideala förebilder främst kommer att uppmärksamma brister hos de problem, som skola värderas, varför hans omdömen kunna synas vara utslag av småfuttigtelffineri utan att vara det. Emellertid, en allvarlig fara löper en domare genom detta sätt att värdera problem, det håller jag med E. om, nämligen att mäta problem, som inte passa in i något av temadefinitionernas många fack, med orätt mått. Naturligt-

vis får en domare inte först med väld pressa in ett sådant problem i något av dessa fack och sedan säga, att komponisten har misslyckats med ett tema, som kanske i verkligheten först under kompositionars arbetets gång råkade komma med.

Emellertid tror jag inte jag negligerade någon sådan fara, när jag i min ovannämnda artikel analyserade E:s eget problem. Att detta uttömmande kan klassificeras som en framställning i mattbildsform av ett logiskt tema, närmare bestämt dubblerad Dresdner, är väl odiskutabelt. Men då får E. också finna sig i att i första omgången få problemet bedömt dels som mattbildsproblem och dels som logiskt problem. Och E. håller väl med mig om, att problemet hade varit låt oss säga ännu bättre, om t. ex. båda Dresdnerkombinationerna hade varit perfekta? Men nu har ju E:s problem den speciella förtjänsten, att det förenar mattbildsstilen med den logiska stilten. Därför går det inte heller på nämnda sätt att komma fram till en rättvis värdering av det. De svagheter, som problemet uppvisar utifrån varje enskild stilarts synpunkt, få inte väga lika tungt i vågskålen som ifråga om renodlade mattbildsproblem resp. renodlade logiska problem, men — hur tolerant skall man vara här? Att jag inte gick närmare in på detta i min artikel, som därför kanske kom att för mycket präglas avelffineri, var helt enkelt ett uttryck för tveksamhet inför denna svåra bedömningsfråga.

Då E. gör vissa invändningar mot mina synpunkter på de båda Dresdnerkombinationerna i hans problem,

skulle jag vilja motivera dessa synpunkter närmare genom en allmän deklaration om Dresdnern. Denna innebär ju liksom t. ex. romaren och Hamburgaren, att ett försöks spel i utgångsställningen strandar på en god parad men kan utföras, sedan denna utbyts mot en dålig. Poängen här är nu enligt min mening den, att då försöksspelet sedermera kan utföras trots paraden, och då utgångsställningen härvid endast förändrats genom ett parabbyte och alltså inte genom någon paradeliminering, måste problemlösaren fråga sig, varför inte försöksspelet trots paraden kunde utföras redan i utgångsställningen. Och ju diskretare parabbyte är, desto mer raffinerad är tydlichen denna lilla gåta. Det är av denna anledning det är önskvärt, att paraderna som sådana är analoga, att alltså försöksspelets matthot i båda fallen pareras på samma sätt, och det är därför en «fri» framställning, alltså en framställning med icke analoga parader, av t. ex. Dresdnern alltid innebär ett visst minus, även om den naturligtvis kan ha stora förtjänster i andra avseenden. Jag tror inte jag bör fatta E:s uttalande på denna punkt så, att han bestrider detta. Vidare, E. säger, att det i hans problem efter 1. Kg3? Sd5! inte finns någon anledning att försöka 2. Dh8†. Nej, det finns det inte, när lösaren först prövar detta försöksspel. Men sedan han väl funnit, att det i lösningen efter 1. —, Ld5 skall följa 2. Kg3 samt efter den nuvarande paraden Le4 3. Dh8 matt, och när han så jämför detta med försöksspelet 1. Kg3? Sd5!, då uppstår frågan, var-

för inte redan detta försöksspel leder till matt. Och därmed ter sig det dubbla förhindrandet av 2. Dh8† som en svaghet — jag vidhåller detta utifrån det jag ovan sade om Dresdnerns innersta natur.

Slutligen, E. synes ha uppfattat min artikel som en kritik av det kompositionarsarbete, som ligger bakom hans problem, men så var ingalunda min mening. Tvärtom har detta hans arbete min beundran, fastän problemet inte har den. Själva problemuppslaget var helt enkelt

i detta fall så svårbehandlat, att den idealiska utformningen av det låg utom möjligheternas gräns. Men — detta är tyvärr något, som domaren i en turnering inte kan ta hänsyn till. Den ene i turneringen deltagande komponisten kan ha funnit ett tacksamt problemuppslag, medan den andre givit sig i kast med ett otacksamt. Men det är de färdiga problemen, resultaten av tur och skicklighet i förening, som domaren har att värdesätta.

Dom i årsturneringen for 3 trekkere 1951

23 forfattare fra 11 nasjoner deltok med ialt 25 oppgaver, hvorav 7 oppgaver var ukorrekte (biløselige og uløselige) og to andre hadde dualer.

Avgjørelsen om hvilket av de 16 korrekte oppgavene som ble tildelt priser. Kvaliteten i de øvrige var høyst ujevn og det skortet i høy grad på konstruksjonsteknikk.

Etter dette ble rekkefølgen:

1. premie, nr. 625 av Alf O. Evang, Fjellbamar.

Et gedigent verk i forfatterens vanlige «monumentale» stil. De to analoge hovedvariante — total Seeberger — med gjensidig feltblokade på øs utgjør sammen med trusselvarianten et fullkommen heile hvor nøkkeltrekket passer godt inn.

Tross konstruktive vansker er verket utført i modellmattregi med ekte bøhmisk sparsomhet av det hvite materiellet.

2.—3. premie delt, nr. 674 av Alf Myrhaug, Nannestad.

En innholdsrik og ypperlig oppgave, glimrende konstruert. Sikkert en av forfatterens beste. Etter diverse sperringer og linjeåpninger framtrylles 5 ulike models, dels etter stille trekk, og med den hvite bondes aktivitet i mattbildet som et interessant pluss.

2.—3. premie delt, nr. 637 av Bj. Blikeng, Kr.sund N.

En elegant «randbøhmer» med gode forførelser (1. Db2?, Th1!!) og et frapperende innslag etter 1. —, L†S. 2. De3!! 4 models og beste 3-er uten hvite bønder! Det er med glede en noterer en 2-trekksspecialists framgang på området.

1. bedrende omtale, nr. 657 av Vl. Pachman, Tsjekkoslovakia.

En modelmattsoppgave med logisk innledning og forsöksspill — uten større dimensjoner, men med et vist originalt preg.

2. bedrende omtale, nr. 648 av Bo Lindgren, Sverige.

Springer og dame er takknemlige arbeidsobjekter, men holder originaliteten fortjener den fullendte teknikk å belønnes.

3. bedrende omtale, nr. 628 av M. Wrobel, Polen.

Når denne gode bondeforvandlingsoppgave ikke kommer høyere opp skyldes det manglende originalitet. Så vel opplegg som innhold er i store trekk en forenkling av en av dommerens egne oppgaver i Nordisk Problemmatsj, uten noe nytt innslag av betydning. Men den enkle utforming og gode konstruksjon kvalifiserer til en omtale.

4. bedrende omtale, nr. 42 av J. Grande, Overhalla.

En bindingsmodelloppgave med trusseltrekket gående igjen i samtlige varianter. Utvilsomt en «nyhet» som virker fascinerende, men like fullt en svakhet i konstruksjonen etter gjengse begreper. At svakheten settes i system berettiger ingenlunde til etiketten «original». Men en omtale skal den ha.

Dommen er endelig etter vanlig sperrefrist.

Oslo, februar 1952.

André Fossum.

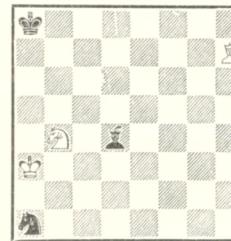
STUDIER

Bidrag og løsninger som mottas med takknemlighet,
sendes Norsk sjakkblad, Drammen.

Nr. 24.

H. Rinck

1. pr. Rev. Rom 1935.

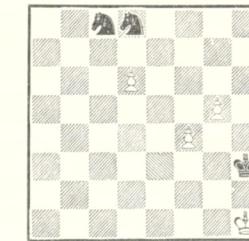

3 + 3 = 6. Vinst.

Nr. 25.

H. Rinck

Basler Nachrichten

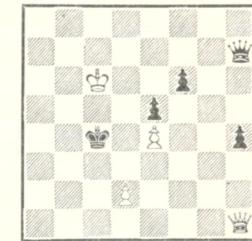

4 + 3 = 7. Vinst.

Nr. 26.

H. Rinck

Bohemiaturn 1906

4 + 5 = 9. Vinst.

Løsning i nr. 5.